

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Μετάφραση

Όταν όλοι είπαν πως ήταν φρέσκο, είπε «Κι όμως να ξέρετε πως κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν από τρεις μέρες. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Λοιπόν φυλαχθείτε από τον κίνδυνο προστατεύστε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης (της Ρώμης). Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, που σε σας είναι υπερβολική. Κανείς να μην πιστέψετε πως θα φροντίσει για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε για την πατρίδα. Θυμηθείτε ότι η πολιτεία κάποτε βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο! Και αμέσως άρχισε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος, κατά τον οποίο η Καρχηδόνα καταστράφηκε.

Ούτε πρέπει περισσότερο να επικρίνεται ο προδότης της πατρίδας παρά ο προδότης του κοινού συμφέροντος ή ο λιποτάκτης της γενικής ευημερίας για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Από αυτό συμβαίνει (ώστε) να πρέπει να επαινείται αυτός που πέφτει για την πατρίδα, επειδή είναι σωστό να είναι πιο αγαπητή σε μας η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

B1α

die

muros

opes

urbium

communi salute

B1β

quod

nullius

vobis ipsis

eas

B1γ

propius

extero

maxime

carissimarum

B2α

dic

decerptum iri

cautum

tutandi

nolles

fierent

cecidistis

fuerimus

B2β

Ενεστώτας: **habeamus**

Παρατατικός: **haberemus**

Μέλλοντας: **habitura simus**

Παρακείμενος: **habuerimus**

Υπερσυντέλικος: **habuissemus**

Απαρέμφατο ενεστώτα: **sumere**

Απαρέμφατο παρακειμένου: **sumpsisse**

B3α

ante diem= εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει χρόνο, προσδιορίζει το **decerptam esse**

decerptam esse= αντικείμενο στο ρήμα **scitote**, ειδικό απαρέμφατο

Carthagine= απρόθετη (γιατί είναι όνομα πόλης) αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο, προσδιορίζει το **decerptam esse**

opibus= απρόθετη αφαιρετική οργανική του μέσου στο *confidere*

vobis= δοτική προσωπική κτητική από το *est*

Punicum= επιθετικός προσδιορισμός στο *bellum*

utilitatis= γενική αντικειμενική στο *proditor*

cariorem= κατηγορούμενο στο *patriam*

esse= υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα *deceat*, τελικό απαρέμφατο

B3β

Έχουμε προσωπική σύνταξη του γερουνδιακού γιατί το γερουνδιακό ανήκει σε ρήμα ενεργητικό μεταβατικό που συντάσσεται με αιτιατική. Ισοδυναμεί με την πρόταση:

ut nos laudare eum debeamus.

B3γ

nobismet ipsis

B4α

Cum omnes recentem esse dixissent:

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου. Εισάγεται με τον ιστορικό ή διηγηματικό *cum* (χρήσιμος για τις διηγήσεις του παρελθόντος) και εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική γιατί ο ιστορικός *cum* υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση και δημιουργεί σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους (είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική) χρόνου υπερσυντελείκου γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*inquit*) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

ubi omnes recentem esse dixerunt

qui pro re publica cadat

δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση (εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *qui* και προσδιορίζει το *is*). Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική από έλξη προς την υποτακτική της προηγούμενης πρότασης *laudandus sit*, χρόνου ενεστώτα γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (άμεσα από το *laudandus sit*, έμμεσα από το *fit*=ενεστώτας) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

B4β

Opibus urbis ne confisi sitis

B4γ

Cato monet eos ut fiduciam, quae nimia illis sit, deponant.